



Gemeentefinanciën

**2013 : eerste budget van de nieuwe
bestuursperiode**

10 vragen over de gemeentefinanciën

Frank Lierman – Chief economist

Arnaud Dessoy – Research Public finance & Social profit

10 vragen over de gemeentefinanciën

2013 : 1° budget van de nieuwe bestuursperiode

1. Specifieke context bij het opstellen van het budget 2013
2. Zijn de personeelskosten onder controle ? Wat is de impact van de pensioenhervorming ?
3. Weegt de financiële situatie van OCMW's en politiezones op de gemeenten ?
4. Ondersteunen de deelstaten de gemeenten financieel ?
5. Halen de gemeenten meer belastingen op ?
6. Kennen de investeringen een cyclische beweging (post-electoraal effect) ?
7. Kampen de gemeenten met een grote schuldenlast ?
8. Komt het evenwicht van de gemeentebudgetten in gevaar ?
9. Waar situeren de gemeenten zich in de rekeningen van de Belgische overheid ?
10. Wat zijn de andere belangrijkste uitdagingen in de nieuwe bestuursperiode?

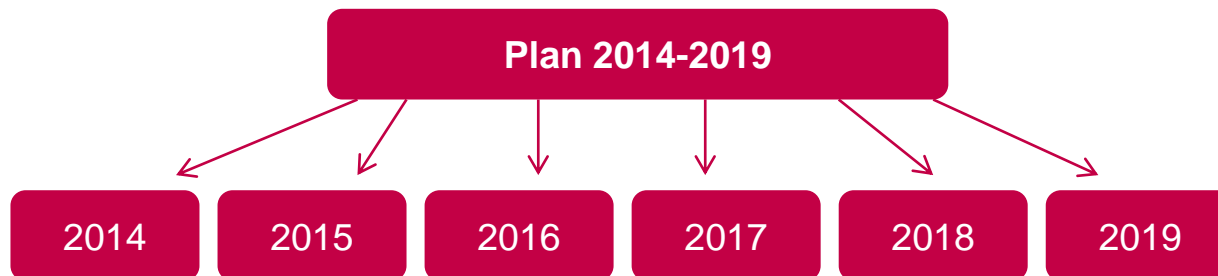
Bronnen - methodologie

- Focus op de recente evolutie : **2012-2013** (+ vergelijking met periode 2007-2012)
- Documenten cijferbronnen :
 - Jaarrekening en balans : → 2011 (= meest recente beschikbaar !)
 - Budget : → 2012 (volledig document)
 - 2013 (enquête) → antwoordgraad = **83 %**
 - Opm. : budget 2013 soms laat goedgekeurd
- Overgangsjaar voor de Vlaamse gemeenten → boekhoudkundig kader verschilt :
 - **BBC (Beleids- en beheerscyclus)** : in 2013 al toegepast door **119 Vlaamse gemeenten**
 - **Klassieke boekhouding (NGB)** door **189 gemeenten** → maken allemaal overstap naar BBC in 2014
- **Gevolg:**
 - Alle **cijfers 2013** omvatten slechts **470 gemeenten** (op 589)
 - → laatste **gezamenlijke** analyse op nationaal niveau

■ Bronnen - methodologie

■ Wat is BBC ?

- Systeem van planning – budgettering – reporting
- Meerjarenplan vormt basis, jaarlijkse budgetten worden eruit afgeleid
- Exploitatiebudget, investeringsbudget en financiering samengevoegd



■ Dubbel evenwicht:

- Jaarlijks resultaat op kasbasis ≥ 0
- Structureel evenwicht op einde van de bestuursperiode :
 - autofinancieringsmarge ≥ 0



Vraag 1 :

Specifieke context bij het opstellen van
het budget 2013 ?

■ Context bij het opstellen van het budget 2013?

■ **Economische context niet veelbelovend**

- Erosie van de belastingontvangsten
- Toename van de kosten voor maatschappelijke dienstverlening

■ **Globale saneringscontext voor de overheidsfinanciën**

- Budgettair stabiliteitspact geldt voor alle overheidsgeledingen

■ **Onzekerheid rond de implicaties van de staatshervorming**

- Overdracht van bevoegdheden
- Nieuwe financieringswet (met toewijzing van de aanvullende belastingen op de personenbelasting)

■ **Demografische druk**

- Vergrijzing van de bevolking
- Demografische druk (vooral in grote steden die een sterke internationale immigratie ondervinden)

**Cf. Dossier “Financiële uitdagingen”
Op onze website**

■ Context bij het opstellen van het budget 2013?

■ **Nieuwe wettelijke bepalingen treden in werking**

- Pensioenhervorming van de lokale overheden
- Nieuwe beleidsrapporteringscyclus (BBC in Vlaanderen)
- Hervorming van de decretale graden (Wallonië en Brussel)
- Transversaal strategisch programma (pilotfase in Wallonië)
-

■ **1° budget sinds de lokale verkiezingen**

- Overgangsbudget (nieuwe bestuursploegen, weinig nieuwe beleidsaccenten)
- Vaak werd budget reeds in 2012 gestemd (zonder huidige knelpunten in beschouwing te nemen)



Impact op het budget
2013 ?



Vraag 2 :

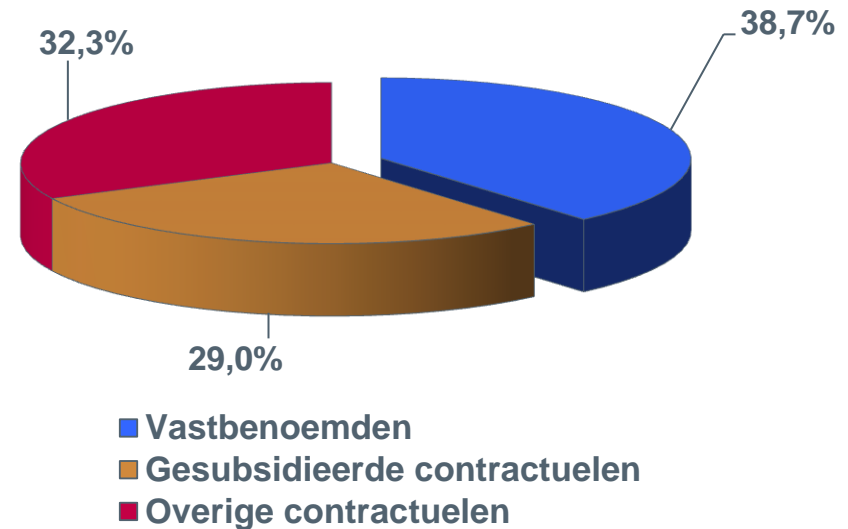
Zijn de personeelskosten onder controle ?
Wat is de impact van de pensioenhervorming ?

Zijn de personeelskosten onder controle ?

■ Kencijfers:

- Personeel : +/- 4,7 miljard EUR, of 567 EUR per inwoner
- +/- 40 % van de gewone uitgaven
- Aantal VTE : 108 795 VTE (RSZPPO – 2012)
 - 1 werknemer per 95 inwoners
 - 185 VTE gemiddeld per gemeente
 - Minder dan 40 % vastbenoemden
 - + 665 VTE in 2012 (of+0,6%)

Spreiding gemeentepersoneel volgens statuut (2012)



Zijn de personeelskosten onder controle ?

■ Evolutie 2013 ?

Gemiddelde jaarlijkse groei	Δ 2012-2013	Δ 2007-2012
Vlaanderen	+3,6 %	+4,3 %
Wallonië	+4,4% *	+3,5%
Brussel	+5,4%	+2,2%

* Inclusief de personeelsuitgaven aangerekend voor vorige dienstjaren

Groei van personeelsuitgaven houdt aan in 2013

Ondanks:

- Laag inflatieniveau → laatste overschrijding spilindex dateert van november 2012, geen overschrijding van spilindex verwacht in 2013 (Planbureau)
- Aantal VTE stabiel, aantal is in sommige gemeenten zelfs verminderd (cf. maatregelen om personeelsaantal te minderen, niet-vernieuwen van contract,...)

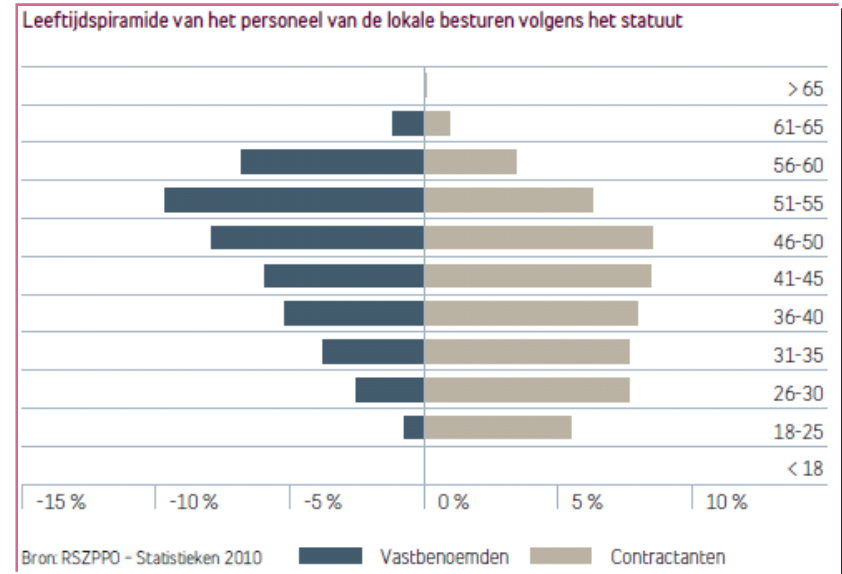


maar, **impact van de pensioenhervorming (vastbenoemden)**

Hervormingen die de uitgavenbeheersing complex maken

De pensioenhervorming van de lokale ambtenaren

- Structurele vermindering van het % vastbenoemd personeel
- Twee pensioenstelsels (statutair/contractueel)
- Divers en complex pensioenstelsel voor vastbenoemden (→ 5 pools met verschillende bijdragevoet)
- Voortbestaan financieringsstelsel (RSZPPO) niet meer zeker sinds 2012



Lokale sector = enige overheidssector die financieel verantwoordelijk is voor de pensioenen van zijn (vastbenoemd) personeel

**Nieuw financieringsmechanisme
(2012-2016)**

Hervormingen die de uitgavenbeheersing complex maken

De pensioenhervorming van de lokale ambtenaren

- Wet van 24/10/2011 → Grondige hervorming van het financieringsstelsel (overgangperiode 2012 → 2016)
 - Samenvoegen van de verschillende “pools” (1 tot 5)
 - Verhoging **basisbijdragevoet** (→ uniforme bijdrage van 41,5% in 2016)

	2011	2012*	2016
Pool 1	32%	32,5%	41,5%
Pool 2	40%	40,5%	41,5%
Pool 3 / 4	/	33% of 40,5%	41,5%
Pool 5	27,5%	29%	41,5%

- Toepassen van een **bijkomende responsabiliseringsbijdrage** (= bijdragevoet wanneer solidariteitsbijdrage niet volstaat voor uitkering → 50 % in 2012 en 55 % in 2013 → nieuwe raming RSZPPO)

Belangrijke impact op **personeelsuitgaven** van 2012 tot 2016
+ op **overdrachten** (voor personeel OCMW en politiezones)
→ **onderschat in de budgetten 2013 !**



Vraag 3 :

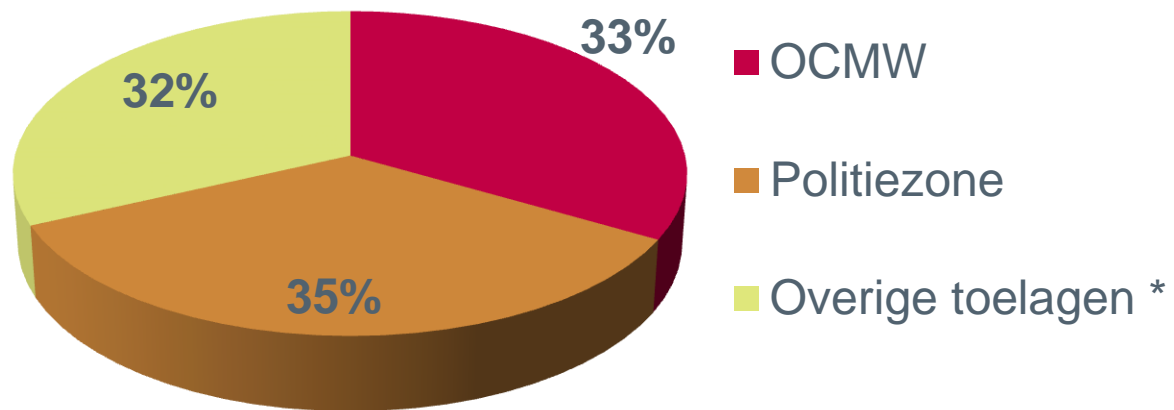
Weegt de financiële situatie van OCMW's
en politiezones op de gemeenten ?

Weegt de financiële situatie van OCMW's en politiezones op de gemeenten ?

■ Kencijfers:

- Overdrachtuitgaven: 4 miljard EUR, of 400 EUR per inwoner
- = 30 % van de gewone uitgaven

■ Structuur :



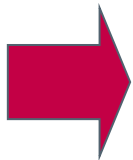
* Overige toelagen = toelage voor brandweer, kerkefabrieken, openbare ziekenhuizen, sportverenigingen, culturele verenigingen,

➔ Duidelijk overzicht van toelagen aan OCMW en politiezone

■ Weegt de financiële situatie van OCMW's en politiezones op de gemeenten ?

- Evolutie van de **gemeentetoelage aan het OCMW** ?

	EUR / inw.	Δ 2012-2013	Δ 2007-2012
Vlaanderen	127	-0,3%	+4,5 %
Wallonië	121	+2,9%	+4,0 %
Brussel	253	+4,6%	+5,6 %

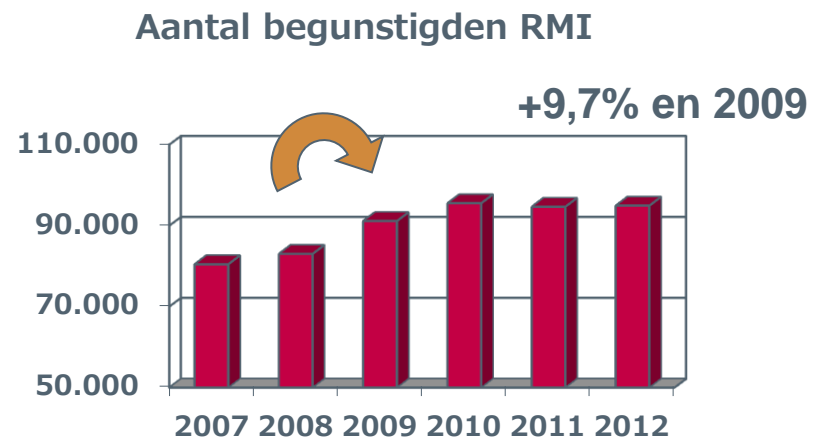
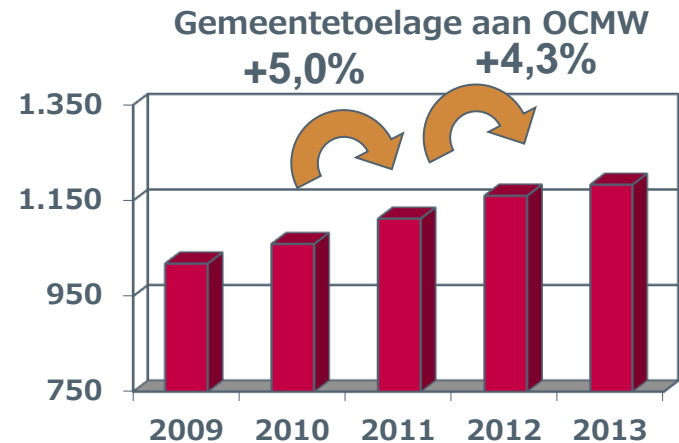


- **Vertraging** in 2013 van de groei in de toelage aan het OCMW in vergelijking met de stevige groei tijdens de vorige legislatuur
- Vlaamse gemeenten: technisch effect als voorbereiding op overstap naar BBC ("one shot")
- Brusselse gemeenten : niveau en groei blijft hoog (→ idem in de meeste grote steden)

Weegt de financiële situatie van OCMW's en politiezones op de gemeenten ?

■ Evolutiefactoren : gemeentetoelage aan OCMW ?

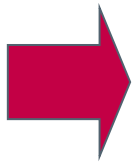
- Evolutie aantal begunstigten RMI en sociale bijstand (vooral in de grote steden)
- Meer opdrachten voor OCMW's :
 - Nieuwe sociale dienstverlening
 - Beperking werkloosheidsuitkering
- Financiering rusthuizen
- Opvangcapaciteit verhogen (vergrijzing van de bevolking)
 - Aanpassen aan nieuwe normen
- Verhoogde "Pensioenbijdrage"



■ Weegt de financiële situatie van OCMW's en politiezones op de gemeenten ?

- Evolutie van de gemeentetoelage aan de politiezone ?

	EUR / inw.	Δ 2012-2013	Δ 2007-2012
Vlaanderen	128	+2,7%	+3,6 %
Wallonië	125	+3,4%	+3,0 %
Brussel	286	+5,0%	+5,4 %



- Evolutie 2013 blijft globaal stevig
- Niveau en groei blijft belangrijk voor de Brusselse gemeenten (→ idem in de grote steden)
- Belangrijke impact van de pensioenen (→ 95% van hun personeel is vastbenoemd !)



Vraag 4 :

Ondersteunen de deelstaten de gemeenten financieel ?

Ondersteunen de deelstaten de gemeenten financieel ?

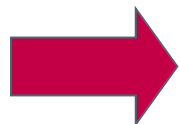
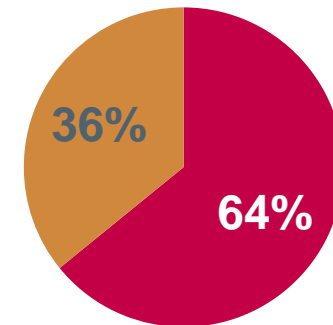
■ Kencijfers:

- middelen afkomstig van subsidiërende overheden (Gewesten) voor de financiering van gemeenten
- = +/- 5 miljard EUR of 504 EUR per inwoner
- = 36 % van de gewone ontvangsten

■ Evolutie 2013 ?

Gemiddelde jaarlijkse groei	Δ 2012-2013	Δ 2007-2012
Gemeentefonds	2,8 %	3,7 %
Toelagen	2,5 %	2,2 %
Totaal	2,7 %	3,1 %

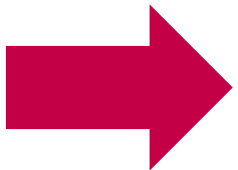
■ Fondsen ■ Toelagen



Groei “Fondsen” > “Toelagen”

Ondersteunen de deelstaten de gemeenten financieel ?

	Gewesten namen groot aantal maatregelen
Vlaanderen	<ul style="list-style-type: none">■ Lokaal Pact (2008)■ Oprichting fonds voor plattelandsgemeenten■ Jaarlijkse groei met 3,5 % van gemeentefonds
Wallonië	<ul style="list-style-type: none">■ Hervorming gemeentefonds (2008)<ul style="list-style-type: none">→ Bijkomende middelen (+ 1% / jaar in reële termen)→ Overname saneringsschuld (leningen Tonus)
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	<ul style="list-style-type: none">■ Gewestelijke steun voor gemeenten in financiële moeilijkheden (30 mio EUR per jaar sinds 2007)■ Fiscaal Pact → compensatiefonds (15 Mio EUR)■ Subsidies voor personeel (baremaverhoging, Gesco)



- Effect van budgettaire stabiliteitspact ?
- Impact van de nieuwe BFW ?



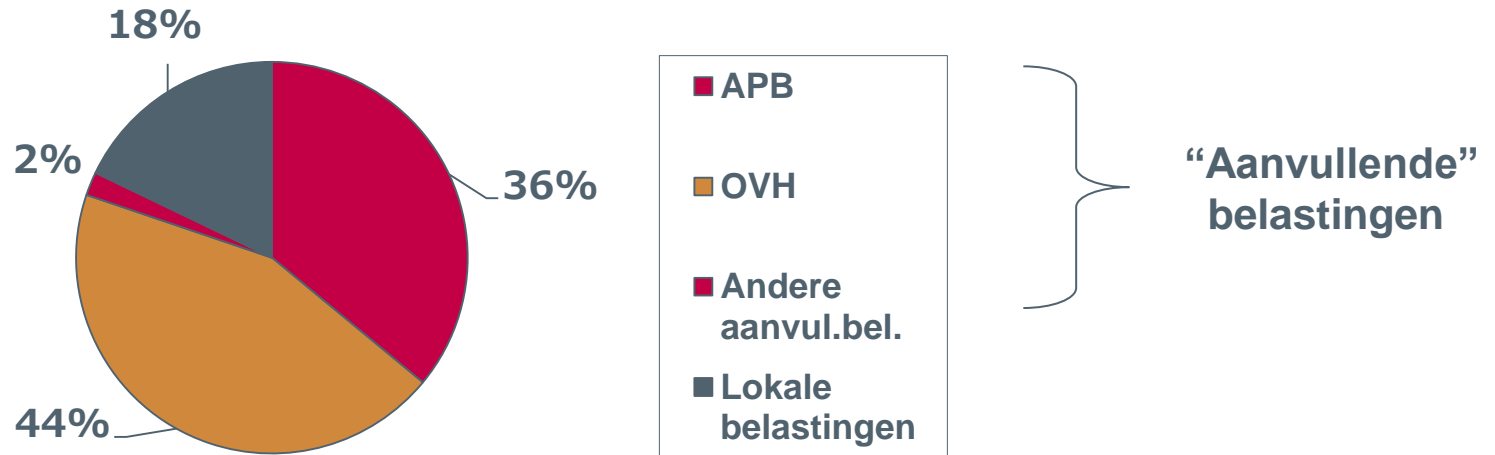
Vraag 5 :

Halen de gemeenten meer belastingen op ?

Halen de gemeenten meer belastingen op ?

■ Kencijfers:

- Belastingen = 7 miljard EUR of 709 EUR per inwoner
- 6,7% van de overheidsbelastingen
- 50,6% vd gewone ontvangsten (= 1^o financieringsbron)
- **Structuur van de belastingontvangsten :**



Halen de gemeenten meer belastingen op ?

■ Evolutie 2013 :

- Groei 2013 (+4,1 %) > vorige bestuursperiode (+3,8%)
- Groei relatief groot in een crisiscontext
- Verschillende evolutie voor aanvullende “**aanvullende**” belastingen en specifieke “**lokale**” belastingen

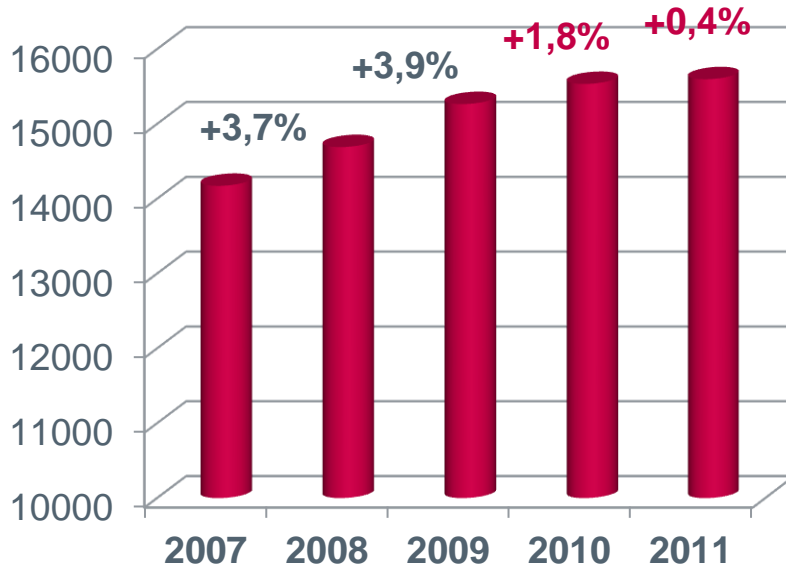
Gemiddelde jaarlijkse groei	Δ 2012-2013	Δ 2007-2012
APB	+3,2 %	+4,2 %
Onr.VH	+3,5 %	+3,6 %
Lokale bel.	+8,2 %	+2,8 %
Totaal	+4,1 %	+3,8 %

Halen de gemeenten meer belastingen op ?

- Evolutie ? : **Fiscaal product = grondslag * aanslagvoet**

**Aanvullende belasting
op de personenbelasting
(APB)**

Gemiddeld inkomen per inwoner



Aanslagvoet	2012	2013
Vlaanderen	7,17%	7,21%
Wallonië	7,69%	7,71%
Brussel*	6,62%	6,65%

* Brussel : 1% agglomeratiebelasting niet inbegrepen

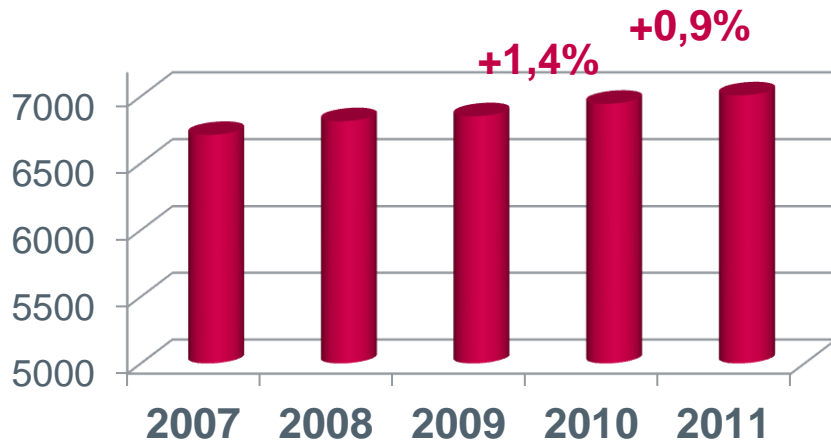
Halen de gemeenten meer belastingen op ?

■ Evolutie ? :

Fiscaal product = grondslag * aanslagvoet

Aanvullende belasting op de onroerende voorheffing

Belastbaar kadastraal inkomen (niet-geïndexeerd)



Aantal opcentiemen	2012	2013
Vlaanderen*	1340	1356
Wallonië	2512	2516
Brussel**	2750	2771

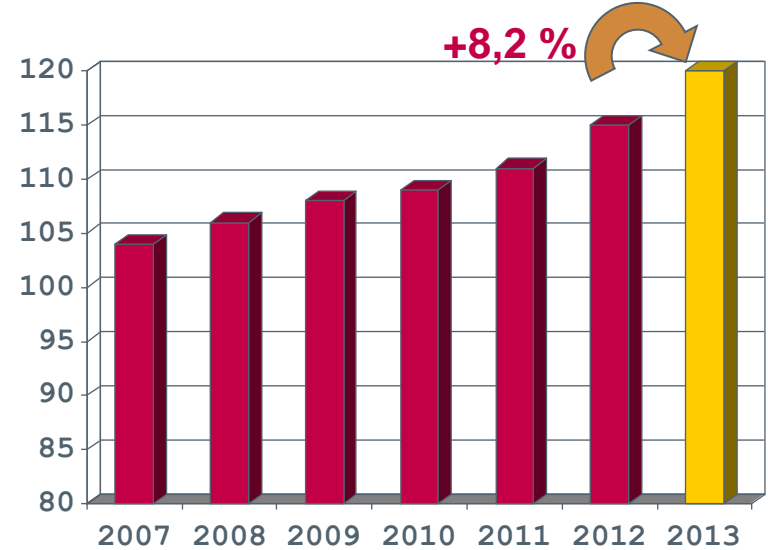
* Regionale aanslagvoet is 2,5% in Vlaanderen

** Brussel : agglomeratiebelasting niet inbegrepen

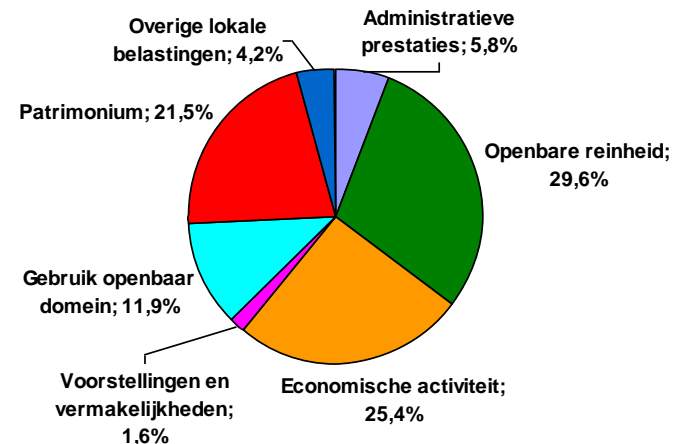
Halen de gemeenten meer belastingen op ?

■ Lokale belastingen ?

- 130 EUR / inw.
- Grote verschillen tussen gemeenten
- Meest toegenomen belasting :
 - Parkeerplaatsen
 - Huisvuilbelasting (werkelijke kostprijs)
 - Tweede verblijven
 - ...



2013	EUR / inw.	Groei
Vlaanderen	97	+ 12,0%
Wallonië	134	+ 5,3%
Brussel	223	+ 8,7%





Vraag 6 :

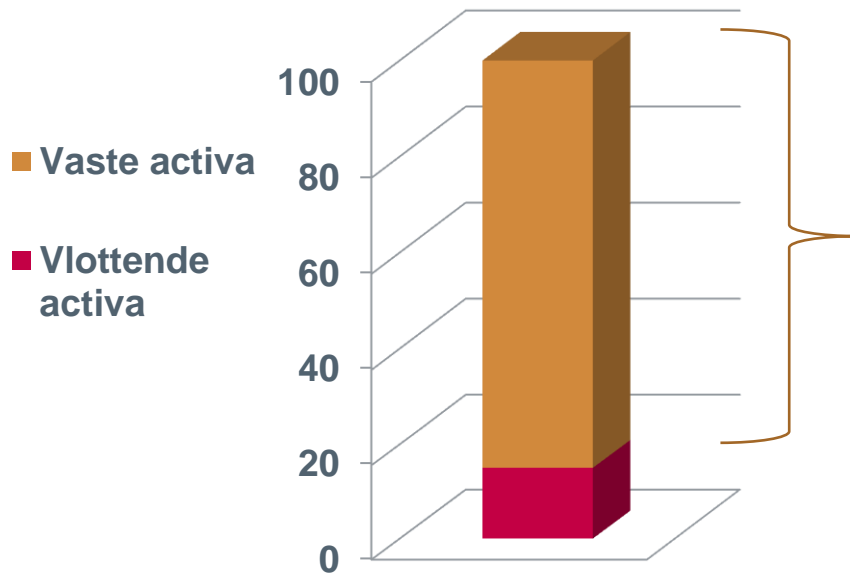
Kennen de investeringen een cyclische beweging ?

Kennen de investeringen een cyclische beweging ?

■ Kencijfers :

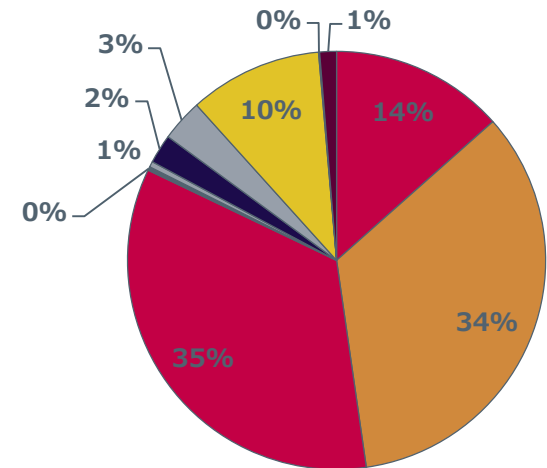
- Vaste activa (balans) = 53 miljard EUR of 85 % van de totale activa
- Investeringsvolume = +/-2,8 miljard EUR of 0,8 % bbp, +/- 250 EUR per inw.

Actiefzijde balans



Structuur van de vaste activa

- Niet-bebouwde gronden
- Gebouwen
- Wegen
- Kunstwerken
- Waterlopen en -bekkens
- Meubilair en materieel
- Artistiek patrimonium
- Vaste activa in uitvoering



Kennen de investeringen een cyclische beweging ?

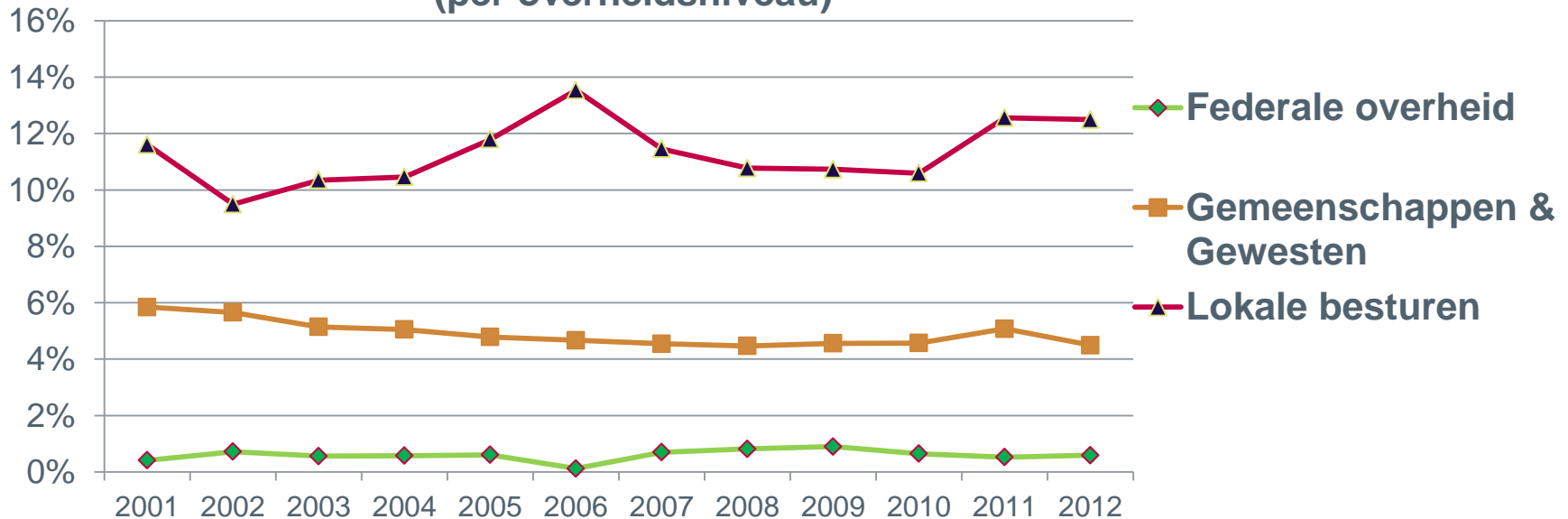
■ Kencijfers:

- Aandeel lokale besturen in overheidsinvesteringen
- Aandeel investeringen in overheidsuitgaven (volgens overheidsniveau) ?

	2011	2012
Lokale besturen	49,0 %	50,8%
Gemeenschappen & Gewesten	42,3%	38,7%

Eigen berekening op basis van gegevens INR

**Aandeel investeringen in overheidsuitgaven
(per overheidsniveau)**



Kennen de investeringen een cyclische beweging ?

- Evolutie van de investeringen in 2013 :

	In mio EUR	EUR / inw.	Evolutie tov 2012
Vlaanderen (*)	1 145	311	-25,5%
Wallonië	1 524	438	-16,5%
Brussel	566	497	+2,6%

 sterke terugval van de gemeentelijke investeringen in 2013

- Evolutiefactoren:
 - Normaal voor het 1^o jaar van de gemeentelijke bestuursperiode
 - Versterkt door de onzekere economische context en de budgettaire knelpunten
 - Investeringsniveau behouden in Brussel → Gewestelijke plan om lokale investeringen te steunen in een context van sterke demografische druk

* Alleen de 189 gemeenten die de overstap nog niet maakten naar BBC



Vraag 7 :

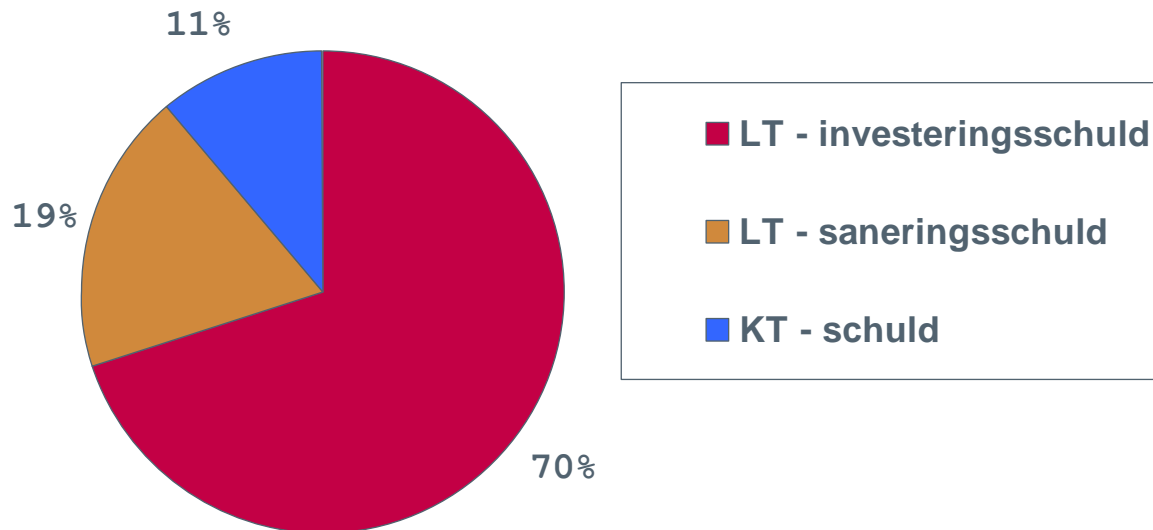
Kampen de gemeenten met een grote schuldenlast ?

Kampen de gemeenten met een grote schuldenlast ?

■ Kencijfers :

- Gemeenteschuld : **14,7** miljard EUR / **4,1 %** vh bbp / **1.342 EUR** per inw.
- **25,5 %** vh passief (balanstotaal)
- **89 %** van de omloop is langetermijnschuld (LT)
- **Leningen LT** bestemd voor de financiering van investeringen (dus met een vast actief als tegenwaarde)

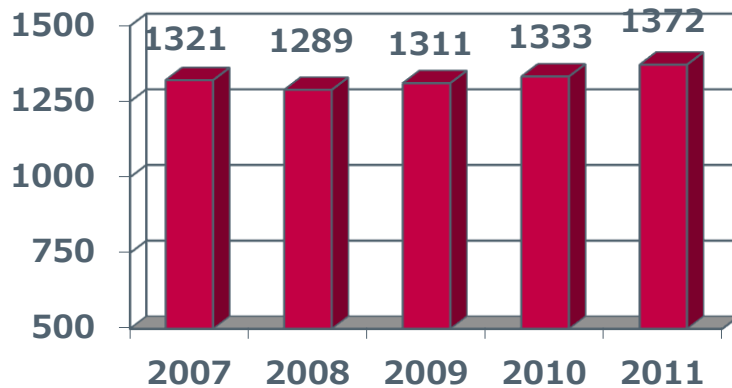
Samenstelling van de gemeenteschuld



Kampen de gemeenten met een grote schuldenlast ?

Evolutie van de schuld

(in EUR per inwoner)



- Stabiel schuldniveau
- Kwalitatieve verbetering (minder saneringsschuld → verschillend gewicht naargelang het gewest)

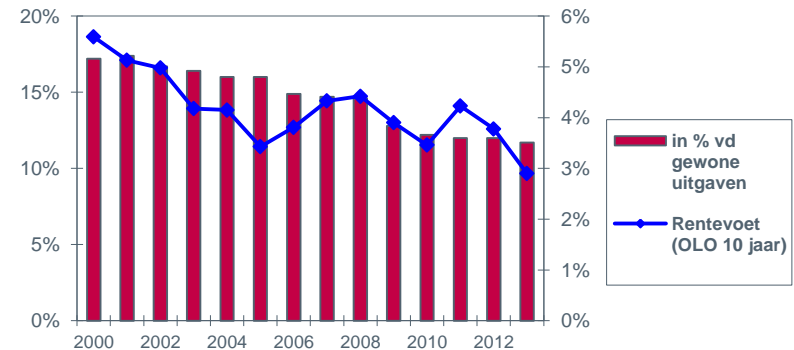
	EUR/inw.	Evolutie tov 2010
Vlaanderen*	1 272	+1,2%
Wallonië	1 408	+3,3%
Brussel	1 390	+3,9%

* BBC-gemeenten van 2011 inbegrepen

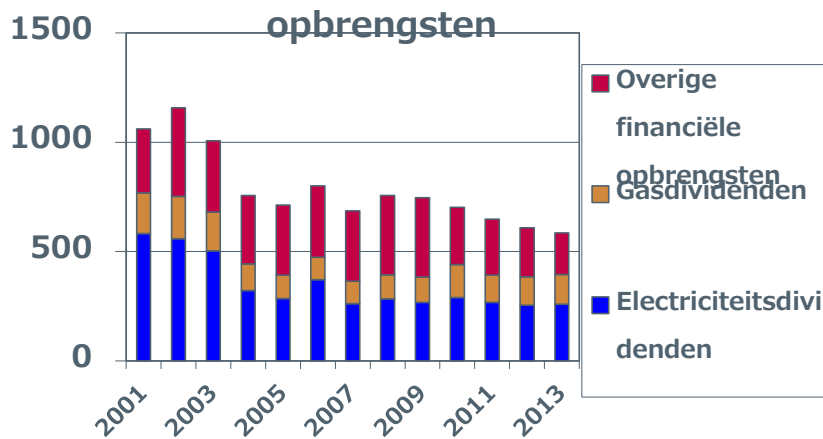
Kampen de gemeenten met een grote schuldenlast ?

Gemiddelde jaarlijkse groei	Δ 2012-2013	Δ 2007-2012
Schuld-uitgaven	+1,9%	-0,7%
Financiële opbrengst	- 3,6%	-2,4%

Evolutie van de schulduitgaven



Evolutie van de financiële



■ Structurele krimp (2001-2013) van de schulduitgaven en de financiële opbrengst

■ **Kosten :**

- lagere rentevoeten
- actief schuldbeheer
- regionale steun

• **Opbrengst :**

- vrijmaking energiemarkt
- geen dividenden meer GH (2011)



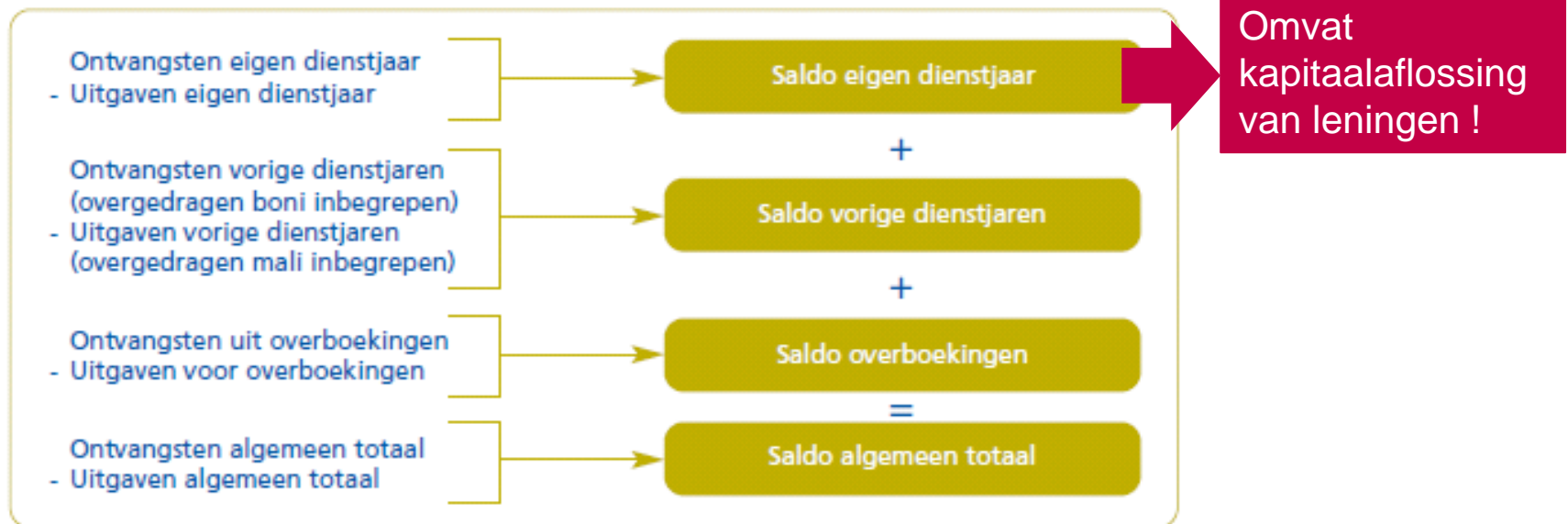
Vraag 8 :

Komt het evenwicht van de
gemeentebudgetten in gevaar ?

Komt het evenwicht van de gemeentebudgetten in gevaar ?

■ Begrippen:

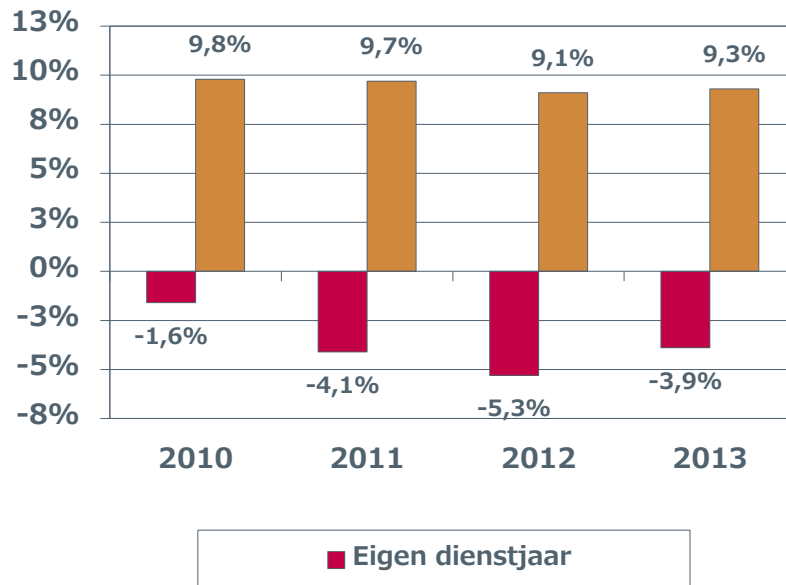
- Verrichtingen **gewone dienst**
- Onderscheid eigen dienstjaar / algemeen totaal
- Sterke **verschillen budget / rekening**
- Ander concept voor evenwicht volgens BBC en ESR 95



Komt het evenwicht van de gemeentebudgetten in gevaar ?

Vlaamse gemeenten*

Saldi (in % vd ontvangsten)



% Gemeenten met tekort (eigen dienstjaar)

2010	2011	2012	2013
59%	70%	72%	64%

B2013	In Mio EUR	In % gew. ontvangsten
Eigen dj.	-188	-3,9 %
Alg. totaal	+465	9,3 %

■ *Verslechtering 2010-2012 afgeremd*

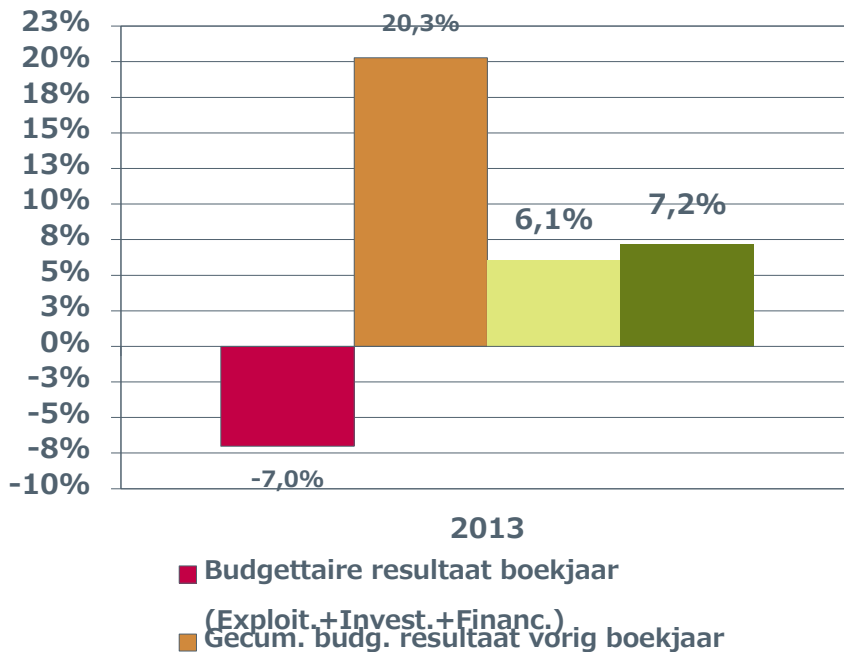
- Saldo eigen dienstjaar blijft deficitair
 - 64 % gemeenten hebben tekort
 - > 80% van het tekort van alle gemeenten van het land
- Overschot algemeen totaal blijft comfortabel (9,3% ontv.)

* Alleen de 189 gemeenten die de overstap nog niet maakten naar BBC

Komt het evenwicht van de gemeentebudgetten in gevaar ?

Vlaamse gemeenten BBC*

Resultaat (in % vd ontvangsten)



■ **86,9 % gemeenten met een negatief resultaat van het boekjaar**

* Alleen de 99 van de 119 gemeenten die reeds de BBC toepassen

B2013	In Mio EUR	EUR/Inw.	In % tot. ontv.
Resultaat boekjaar	-268,5	-124	-7,0 %
Resultaat kasbasis	+292,9	127	7,2 %

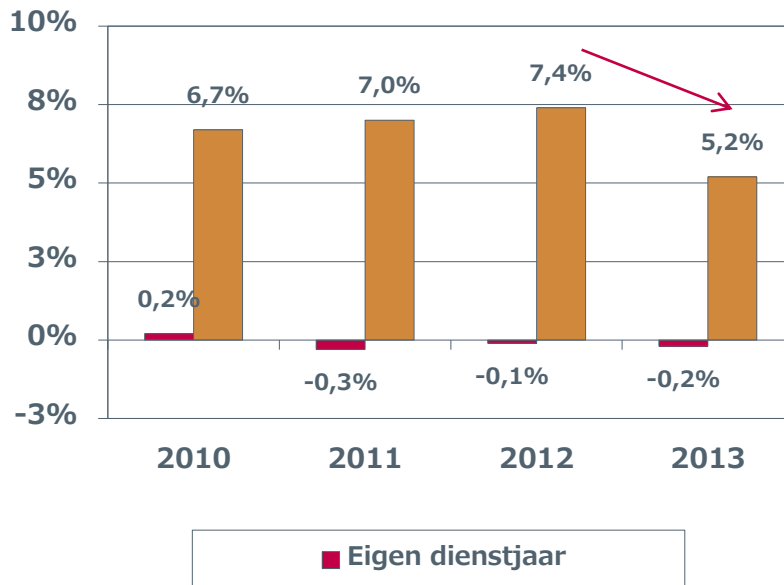
■ **Budget BBC 2013**

- Gecumuleerd resultaat compenseert 3x het tekort van het boekjaar
- 45,9 % van het overschot krijgt bestemming
- Positief resultaat op kasbasis
 - Voor 7,1 % vd gemeenten resultaat= 0

Komt het evenwicht van de gemeentebudgetten in gevaar ?

Waalse gemeenten

Saldi (in % vd ontvangsten)



% Gemeenten met tekort (eigen dienstjaar)

2010	2011	2012	2013
35%	36%	38%	41%

B2013	In Mio EUR	In % gew. ontvangsten
Eigen dj.	-8,5	-0,2 %
Alg. totaal	+275	5,2 %

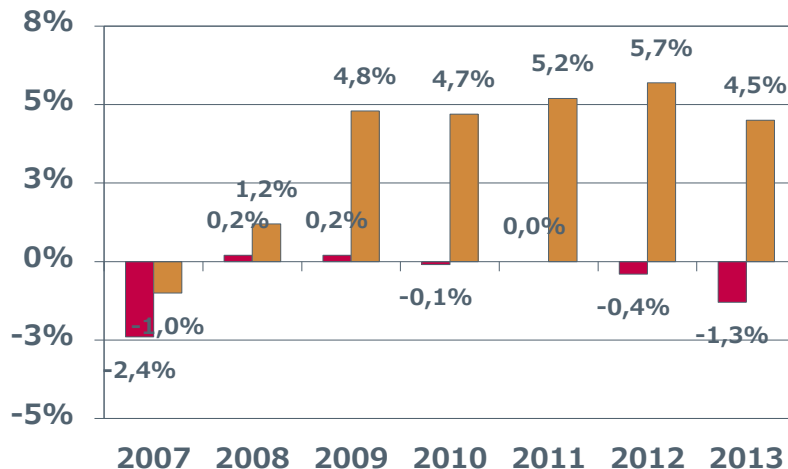
Algemeen totaal neemt af

- Saldi eigen dienstjaar erg stabiel, bijna in evenwicht
- maar resultaat toont:
 - Afname van de aangelegde voorzieningen (+ 105 mio EUR)
 - Pensioenlasten gedeeltelijk aangerekend bij de vorige dienstjaren
- gevoelige vermindering van totaal overschot (- 102 mio EUR = 2% gewone ontv.)

Komt het evenwicht van de gemeentebudgetten in gevaar ?

Brusselse gemeenten

Saldi (in % vd ontvangsten)



■ Eigen dienstjaar

% Gemeenten met tekort (eigen dienstjaar)

2010	2011	2012	2013
37%	42%	63%	68%

B2013	In Mio EUR	In % gew. ontvangsten
Eigen dj.	-25,4	-1,3%
Alg. totaal	+97,8	+4,5 %

■ Evolutie in 2013 ?

- Saldi gaan achteruit voor eigen dienstjaar en alg. totaal
- 13 gemeenten vd 19 noteren tekort eigen dienstjaar
- Ondanks belangrijke financiële steun van Gewest (→ jaarlijkse steun van 30 mio EUR sinds 2007)



Vraag 9 :

Waar situeren de gemeenten zich in de rekeningen van de Belgische overheid ?

Waar situeren de gemeenten zich in de rekeningen van de Belgische overheid ?

■ Begrippen:

- **ESR 95-normen** → boekhoudschema opgelegd door Eurostat (budgettaire stabiliteitspact)
- **Geconsolideerde benadering** van de hele overheidssector
 - Federale overheid – S1311
 - Deelstaten – S1312
 - Lokale sector – S1313
 - Sociale zekerheid – S1314
- Belangrijke **verschillen** tov **gemeentelijk boekhoudsysteem**
 - Gewone + buitengewone dienst (→ investeringen)
 - Alleen eigen dienstjaar
 - “Financiële verrichtingen” (vb. leningen) worden niet opgenomen in rekeningen
- **Nieuwe methodologie** van het INR voor de **rekeningen van de lokale overheid** (maart 2012)
 - Met de rekeningen van de lokale besturen als basis (geleverd door de regionale overheid – samenwerkingsakkoord)

Waar situeren de gemeenten zich in de rekeningen van de Belgische overheid ?

■ Evolutie :

Financieringsbehoefte (-) of capaciteit (+) volgens de ESR 95-normen (Bron : NBB-INR) (maart 2013)

In Mio EUR en % bbp	2009	2010	2011	Ram. 2012
Lokale besturen	236	-106	-512	-1 275
Lokale best. (in % bbp)	0,1	0,0	-0,15	-0,3
Totaal overheidssector	-18 935	-13 430	-13 777	-14 851
Totaal (in % bbp)	-5,6	-3,8	-3,7	-3,9

- Duidelijke achteruitgang van de saldi van de lokale besturen tussen 2009 en 2012 (van +0,1% bbp naar -0,3% in 2012)
- Beperkte impact van het saldo lokale besturen op het geheel van de overheidssector (+/- 8% van totale tekort in 2012 – verkiezingsjaar)
- Financieringsbehoefte lokale besturen is voornamelijk het gevolg van de **toename van de investeringen** in 2012 → definitieve cijfers nog te bevestigen, vallen terug in 2013 → opnieuw evenwicht volgens Planbureau)



Vraag 10 :

Wat zijn de andere belangrijkste uitdagingen
in de nieuwe bestuursperiode ?

Wat zijn de andere belangrijkste uitdagingen in de nieuwe bestuursperiode ?

■ Het budgettaire stabiliteitspact (2013-2016)

- Belangrijke saneringsinspanning voor de overheidsfinanciën te realiseren tegen 2015
- Impact op alle overheidsgeledingen (ook de lokale besturen geraken erbij betrokken → **samenwerkingsakkoord**)

FBC in % bbp	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal	-3,9	-2,5	-2,1	-0,8	+0,2
Entiteit 1 (Fed. + Soc.Zek.)	-3,5	-2,5	-2,2	-0,9	+0,2
Entiteit 2 (G&G + Lok.best)	-0,4	0,0	+0,1	+0,1	+0,0

Bron: Advies HRF – maart 2013

■ Impact van de staatshervorming ?

- Overdracht bevoegdheden en aangepaste financiering
- Toepassingsvoorwaarden van de nieuwe BFW

■ Wat zijn de andere belangrijkste uitdagingen in de nieuwe bestuursperiode ?

- **Hervorming van de hulpdiensten :**
 - Implementatie van de hervorming van de hulpdiensten (brandweer)
 - Financiering van de politiezones



- Versterking van het kader van effectieven en professionaliseren van het brandweerkorps
- Moderniseren van uitrusting en infrastructuur
- Verdeling van de taken (lokaal / federaal)
- Financieel evenwicht herstellen tussen federaal / gemeente (is 10/90 voor brandweer en 40/60 voor politie)
- Financiering van de pensioenen

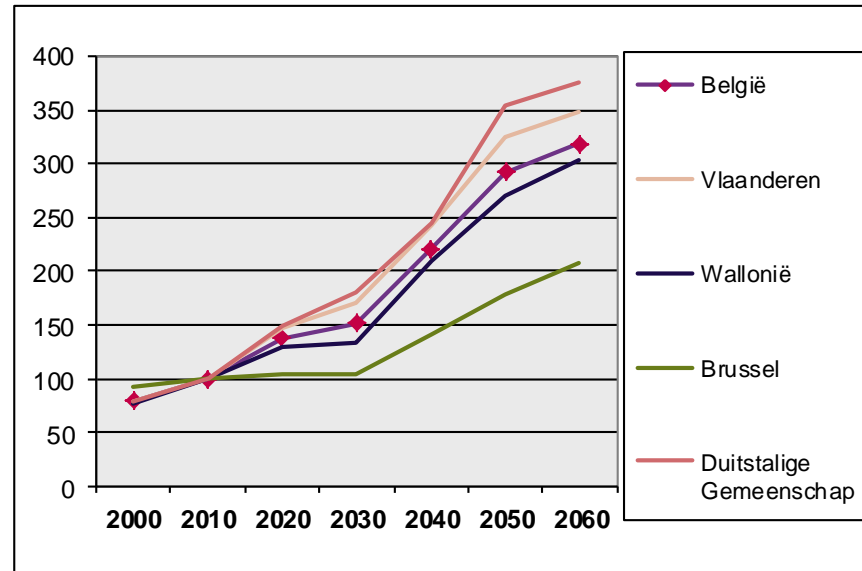
Wat zijn de andere belangrijkste uitdagingen in de nieuwe bestuursperiode ?

■ Demografische uitdaging begeleiden

■ Vergrijzing van de bevolking

- Meer capaciteit voor opvang
- Meer thuiszorgdiensten (OCMW)
- Aanpassen openbare ruimte
- Mobiliteitsbeleid
- Huisvestingsbeleid
-

Evolutie van de bevolking ouder dan 85 jaar (2010 = 100)



Bron: op basis van de vooruitzichten van het Planbureau

■ Demografische expansie in de grote steden (en vooral in Brusselse regio)

- Formules voor kinderopvang
- Capaciteit van de scholen vergroten
- Huisvestingsbeleid en mobiliteitsbeleid

Dossier “Uitdagingen” over de gemeentefinanciën

■ Mini-site op www.belfius.be

The screenshot shows a web browser window displaying the Belfius website. The page title is "Financiële uitdagingen voor gemeenten - Onze Expertise - Belfius". The main content area is titled "Financiële uitdagingen voor gemeenten" and includes a sub-header "Hierbij vindt u een overzicht van de fiches over de financiële uitdagingen voor de gemeenten. Deze worden geleidelijk aan geactualiseerd. Wens u de oude fiches te raadplegen, dan vindt u deze onderaan terug in het archief." Below this is a list of 15 fiches, each with a small icon and a title:

- Fiche 1: De macro-economische context
- Fiche 2: Het Europees stabiliteitspact en zijn invloed op de lokale besturen
- Fiche 3: De hervorming van het gemeenterecht en de nieuwe beheersprincipes
- Fiche 4: Duurzame ontwikkelings
- Fiche 5: De versmatting van de bestuurs
- Fiche 6: De fiscale draagkracht van de gemeenten
- Fiche 7: De evolutie van de belastingen en de subsidies
- Fiche 8: De open middelen van de gemeenten (participaties en erelonen)
- Fiche 9: De pensioenen van de lokale ambtenaren
- Fiche 10: De hervorming van de brandweerdiensten
- Fiche 11: De ouderentoon en de overname wooninstellingen
- Fiche 12: De toekomst van de uitkeringen voor sociale bijstand van de OCMW's
- Fiche 13: Wabruyering en coöperatie
- Fiche 14: Het afvalbeheer
- Fiche 15: De investeringscyclus van de gemeenten - gemeentelijk economisch

- indirect te vinden via link: www.belfius.be
kies “Public & Social” > “Onze expertise” > “Onze studies”
- www.belfius.be/FinanciëleUitdagingen



Gemeentefinanciën

**2013 : eerste budget van de nieuwe
bestuursperiode**

10 vragen over de gemeentefinanciën

Frank Lierman – Chief economist

Arnaud Dessoy – Research Public finance & Social profit